

NA PRAHU NOVOVĚKU?
POLITICKÉ STRUKTURY V POLSKU A VE STŘEDNÍ
EVROPĚ KOLEM ROKU 1490

Stanisław Russocki

V období zesílené centralizace ve 14. století počali politické národy Čechů, Poláků a Maďarů dosahovat převahy nad monarchií. Ani politicky schopným vladařům a silným osobnostem jako byl Jiřík z Poděbrad, Kazimír Jagellovec či Matyáš Korvín se nepodařilo tento společenský vývoj zabrzdit. Mnohé nasvědčuje tomu, že by zde – kdyby se Uhry nedostaly pod vládu Habsburků – došlo nejspíše ke vzniku republiky,

srovnatelné se šlechtickou republikou v Polsku; v Čechách by bez působení Habsburků došlo asi ke vzniku stavovské monarchie s převahou faktoru „dominium politicum“ nad faktorem „regale“. Zdá se, že obě uvedené vládní formy mají novověký charakter, podobně jako je tomu i u novodobého knížeckého státu; samy o sobě představují středoevropskou specifiku.